

Aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat
De heer V.P.G. Karremans LL.M., MSc
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4573/2026-U112

Uw referentie

Datum

25 juni 2026

Onderwerp

Verzamelbesluit Omgevingswet IenW water en bodem 2027

Geachte heer Karremans,

Op 7 mei 2026 is het voorgenomen *Verzamelbesluit Omgevingswet IenW water en bodem 2027* voor toetsing aangeboden aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). Het voorstel regelt enkele wijzigingen van het Besluit activiteiten leefomgeving, het Omgevingsbesluit en het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het gaat bij deze wijzigingen veelal om technische en tekstuele aanpassingen gericht op het herstel van fouten, het wijzigen van overgangsrecht en het verduidelijken van een aantal juridische bepalingen. Het voorstel regelt daarnaast enkele inhoudelijke wijzigingen en wijzigingen met regeldrukgevolgen. Hierbij gaat het om:

- Het toevoegen van een nieuwe toegestane techniek voor eigenaren van collectieve watervoorzieningen ten behoeve van de preventie van legionella;
- Een wijziging die ervoor zorgt dat een SEVESO-bedrijf niet langer de uitgebreide voorbereidingsprocedure hoeft te volgen bij een vergunningswijziging, als wijzigingen niet leiden tot andere of grotere nadelige gevolgen.
- Het verplichten van een nieuwe techniek voor het gebruiksklaar maken van gewasbeschermingsmiddelen om blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen voor personen en het risico op morsen te beperken.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

1. Nut en noodzaak

De toelichting bij het voorstel bevat een onderbouwing van nut en noodzaak van de voorgeno- men wijzigingen. Zo dragen de wijzigingen gericht op technische en tekstuele verbeteringen bij aan de eenduidigheid en kenbaarheid van de regelgeving. De toevoeging van de nieuwe techniek bij legionellapreventie biedt eigenaren van collectieve warmtevoorzieningen een nieuwe keuze- mogelijkheid. Deze eigenaren (of bedrijven gespecialiseerd in legionella-preventie) hoeven deze nieuwe techniek niet toe te passen, maar kunnen er gebruik van maken als dat voor specifieke situaties passender is. De aanpassing voor SEVESO-bedrijven bij vergunning-wijzigingen voor- komt onnodig lange procedures. Het college ziet geen aanleiding voor aandachtspunten met betrekking tot de onderbouwing van nut en noodzaak bij deze wijzigingen.

De meest ingrijpende maatregel in het verzamelbesluit is het verplichten van een nieuwe tech- niek voor het gebruiksklaar maken van gewasbeschermingsmiddelen om blootstelling aan ge- wasbeschermingsmiddelen voor personen en het risico op morsen te beperken. Het gaat hierbij om de verplichting een gesloten vulsysteem te gebruiken. Het gesloten vulsysteem is op eigen initiatief ontwikkeld door het landbouwbedrijfsleven en bedoeld voor vloeibare gewasbescher- mingsmiddelen. De nieuwe techniek beperkt de risico's op schade aan het milieu door onder andere morsen en spatten. Ook biedt de techniek meer bescherming aan de persoon die gewas- beschermingsmiddelen toepast met spuitapparatuur. Het verplichte, gesloten vulsysteem brengt voor de agrarische sector kosten met zich mee. Het gaat hierbij om 700 tot 6000 euro per spuitmachine en in totaal circa 30 tot 70 miljoen euro voor de agrarische sector.

Het college onderkent het belang van milieu- en gezondheidsbescherming, en dat om deze reden maatregelen worden getroffen om risico's van gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen. Uit de praktijk blijkt ook dat het gesloten vulsysteem de risico's op morsen en spatten, en daarmee milieu- en gezondheidsschade sterk vermindert. Ook acht het college van belang dat de tech- nieken om te voldoen aan de nieuwe verplichting zijn ontwikkeld door het (georganiseerd) be- drijfsleven en dat er brede steun bestaat voor de nieuwe wettelijke bepaling.

Ondanks de duidelijke meerwaarde van het gesloten vulsysteem vraagt het college aandacht voor de onderbouwing van de noodzaak van deze verplichting in de toelichting bij het voorstel. In de toelichting wordt de noodzaak van het gesloten vulsysteem kort, kwalitatief uitgewerkt. Het voorstel bevat geen kwantitatieve duiding van de problematiek bij het gereedmaken van gewasbeschermingsmiddelen en de negatieve maatschappelijke gevolgen die op dit moment aan de orde zijn door het ontbreken van gesloten vulsystemen. Voor onderbouwde besluitvor- ming over het voorstel, en daarmee ook over de proportionaliteit van de lasteneffecten, acht het college aanvulling van het voorstel van belang. Bijvoorbeeld door te verduidelijken a) hoe- veel gewasbeschermingsmiddelen in Nederland worden toegepast met behulp van spuitmach- ines, b) hoeveel partijen met deze middelen werken en c) wat de aard, omvang en ernst is van de risico's en eventuele incidenten die zich (kunnen) voordoen bij het gereed maken van ge- wasbeschermingsmiddelen.

1.1 Het college adviseert de noodzaak voor het verplicht gesloten vulsysteem nader te onderbouwen met een (kwantitatieve) analyse van de omvang en ernst van de risico's en problemen bij het gebruiksklaar maken van gewasbeschermingsmid- delen.

2. Minder belastende alternatieven

De meeste wijzigingen in het verzamelbesluit dragen bij aan de kenbaarheid van regelgeving en dragen daarmee bij aan het voorkomen van onnodige (regeldruk)lasten. De aanpassing van procedure voor een vergunningswijziging van een SEVESO-bedrijf draagt ook bij aan een minder belastende vormgeving van de wettelijke verplichtingen. Het vergunningsproces kan efficiënter verlopen, zonder afbreuk te doen aan de waarborgen voor een zorgvuldig proces.

Bij de maatregel gericht op het verplicht gesloten vulsysteem concludeert het college dat enige afweging heeft plaatsgevonden van alternatieve invullingen en van mogelijkheden om tot een proportionele uitwerking te komen. Zo is bijvoorbeeld besloten het gesloten vulsysteem niet te verplichten in het geval gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast met behulp van een hand-gedragen spuit (bijvoorbeeld een systeem dat op de rug wordt gedragen). Bij deze toepassing is sprake van dermate kleine hoeveelheden spuitvloeistof dat de kosten van een gesloten systeem mogelijk niet proportioneel zouden zijn. Daarnaast is in de praktijk ook geen gesloten vulsysteem voor deze toepassing ontwikkeld.

Het college ziet geen aanleiding voor adviespunten met betrekking tot minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

De wijzigingen in het verzamelbesluit dragen bij aan de werkbaarheid van regels gericht op water en bodem. De verplichting over het gesloten vulsysteem is uitgewerkt in nauwe afstemming met het (georganiseerd) bedrijfsleven. Daarbij zijn ook meerdere praktijktesten en -toepassingen beoordeeld, om de werkbaarheid van de nieuwe verplichtingen te waarborgen. Het college onderstreept het belang van deze betrokkenheid van de uitvoeringspraktijk in de voorbereidende fase.

Het college ziet geen aanleiding voor adviespunten met betrekking tot de werkbaarheid van de bepalingen in het voorgestelde besluit.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bij het verzamelbesluit bevat voor de meeste wijzigingen een kwalitatieve en kwantitatieve uitwerking van de regeldrukgevolgen. De maatregel met de meest omvangrijke regeldrukgevolgen is de nieuwe techniek voor het aanmaken van gewasbeschermingsmiddelen. Hierbij gaat het voor agrarische ondernemingen om een eenmalige investering van circa 2.000 tot 5.950 euro. Deze kosten kunnen aan de orde zijn als het nieuwe vulsysteem moet worden gebouwd op een bestaande spuitmachines. In het geval een nieuwe spuitmachine wordt gekocht komen de meerkosten uit op circa 700 tot 1.200 euro. Het voorstel bevat de inschatting dat ruim 12.300 spuitmachines aanpassing vergen, en dat de totale regeldruktoename uitkomt op een bedrag tussen de 30 miljoen en 70 miljoen euro. Aanvullend hierop is nog sprake van enige kosten voor keuring. Hierbij gaat het om een bedrag tussen de 35 en 200 euro eens per drie jaar per spuitmachine. Een deel van het agrarische bedrijfsleven werkt op dit moment al met gesloten vulsystemen, waardoor de regeldruklasten in de praktijk naar verwachting lager zullen uitvallen. Het college concludeert dat de regeldrukanalyse bij deze maatregel voldoende en conform de Rijksbrede methodiek is uitgevoerd.

Het college ziet aanleiding voor één aandachtspunt bij de regeldrukanalyse van de overige maatregelen. Het verzamelbesluit maakt het mogelijk dat een nieuwe techniek is toegestaan voor eigenaren van collectieve watervoorzieningen ten behoeve van de preventie van legionella. Het gaat hierbij om een vorm van chemisch beheer. Het voorstel maakt niet duidelijk wat de voordelen zijn van de nieuwe techniek en hoe de kosten van deze nieuwe techniek zich verhouden tot kosten van bestaande technieken. Hierdoor is niet duidelijk of bedrijven die de nieuwe techniek toepassen, of organisaties waarbij de techniek ten behoeve van legionellapreventie wordt toegepast, met meer of minder (regeldruk)kosten worden geconfronteerd. Voor onderbouwde besluitvorming is enige indicatie van deze kosten van belang. Voor onderbouwde besluitvorming over het voorstel acht het college enige (kwantitatieve) indicatie van deze (kosten)effecten van belang.

4.1 Het college adviseert een kwantitatieve inschatting van de (regeldruk)kosten van de nieuwe techniek bij legionellapreventie op te nemen in de toelichting.

Aansluitend op adviespunt 4.1 merkt het college op dat regelgeving over legionellapreventie in Nederland voor verschillende partijen en sectoren resulteert in hoge (ervaren) regeldruk. Naar aanleiding van een eerder advies van ATR in 2021¹ is door uw ministerie gewezen op een evaluatie van de regels over legionella-preventie, waarna de regelgeving wordt herzien. Een voorstel daartoe wordt mogelijk later dit jaar in consultatie gebracht. Het college kijkt met belangstelling uit naar deze herziening en de mate waarin daarmee (ervaren) regeldruk wordt beperkt. Desgewenst denkt ATR graag in een vroegtijdig stadium mee over deze herziening.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de toetsing. Het gaat ervan uit dat de toelichting bij het voorstel per adviespunt duidelijk maakt op welke wijze u met de voorgenoemde adviespunten rekening hebt gehouden.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

¹ [Adviescollege toetsing regeldruk | advies-wijziging-regeling-legionellapreventie-in-drinkwater-en-warm-tapwater](#)